

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-947-2512

30/5/2014

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 21/5/2014 tarihinde kararlaştırılan "İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe (Genel-Madde)

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	- Adalet - Başbakanlık İmar, Ulaştırma ve Turizm - Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler - İçişleri, Ticaret, Sanayi, Tekstil ve Köylük - Bilgi ve Teknoloji			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih:		30 Mayıs 2014		E. No: 1/931
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

YERLİK
KAMUNLAR VE KATIRLAR BSK.LİĞİ
30 Mayıs 2014
Mansur:

T B M M
KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
30 Mayıs 2014
No: 311012

GENEL GEREKÇE

İşverenlere işyerindeki mal veya hizmet üretimini bir başka işverenin işçileri aracılığıyla gerçekleştirme imkânı sağlayan asıl işveren-alt işveren ilişkisi, 1936 tarihinden bu yana mevzuatımızda yer almakla birlikte son yıllarda daha çok öne çıkan bir uygulama haline gelmiştir.

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun yürürlüğe girmesinden bu yana, uygulamada karşılaşılan sorunlar, yargı kararları açısından yapılan değerlendirmeler ve akademik çalışmalar incelendiğinde, çalışma hayatının tüm taraflarının asıl işveren-alt işveren ilişkisinin değişime ihtiyaç duyulan bir alan haline geldiğini göstermektedir.

Bu kapsamda;

-Alt işveren işçilerinin iş mevzuatından kaynaklanan haklarını kullanmalarını sağlayan, hak kayıplarını ortadan kaldıran, ücretlerini garantiye alan,

-Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan alt işveren sözleşmeleri ve uygulamalarının iş mevzuatına uygunluğunu sağlayan,

-Alt işverenlik ile ilgili düzenlemeler ile alt işveren yanında çalışan işçilerin hak kayıplarının sosyal hukuk devleti olmanın gereklerine uygun olarak ortadan kaldırılması, alt işverenlik ilişkisinin kanuni sınırlar içinde özellikle kamu kesiminde daha sınırlı fakat işlevsel olarak kullanılmasına imkân sağlayan,

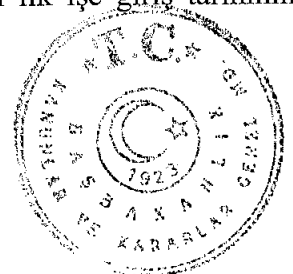
-Yer altında çalışan işçilerin haftalık çalışma süreleri ve yıllık ücretli izin sürelerinin yeniden düzenlenmesini sağlayan, yer altında çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılmasını yasaklayan, bu işçilerin iş güvencesi hükümlerinden yararlanmasını kolaylaştıran, düzenlemeler yapılmaktadır.

Bir diğer düzenleme ile, 13/5/2014 tarihinde Manisa İlinin Soma İlçesindeki maden ocağında meydana gelen iş kazasında, bu tarih itibarıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı olanlara veya bunların hak sahiplerine Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenecek sürede aylık net ücretleri tutarında ödeme yapılması öngörülmektedir. Bu kazada hayatını kaybeden işçilerin geride kalan hak sahiplerinden, ölüm aylığı bağlanabilmesi için 5510 sayılı Kanunda aranan prim ödeme süresi şartını yerine getiremeyenlerin hak sahiplerine de prim ödeme şartı aranmaksızın ölüm aylığı bağlanması, ölen sigortalının Sosyal Güvenlik Kurumuna olan her türlü borçlarının terkin edilmesi, anne ve babaya gelir ve aylık bağlanırken muhtaçlık şartının aranmaması ve yakınlarından bir kişiye kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilebilme hakkı verilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

İşveren sendikaları açısından önemli bir değişiklik de, bu sendikaların atıl olan nakit mevcudunun kullanımı ile ilgilidir. Tasarıda yer alan düzenleme ile nakit mevcudun yüzde yirmibeşini geçmemek üzere işveren dayanışma ve yardım fonu kurulabilmesi ve oluşturulan bu fondan yardım alan üye işyerlerinin, işçilerin sigorta primlerinin işveren payını ödeyebilmesine imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca Tasarı ile, sosyal güvenlik sisteminin iyileştirilmesi ve uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçların giderilmesi amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır.

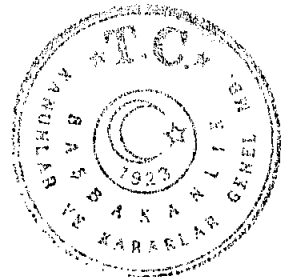
Sosyal Güvenlik Kurumunun prim borcuna mahsuben aldığı taşınmazların satışının hızlandırılması ve değerlendirilmesi amacıyla katma değer vergisi muafiyeti getirilmiştir. 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun uygulanmasında, yargı kararları da dikkate alınarak doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin Türk vatandaşı olarak çalıştıkları süreleri borçlanmalarına imkân tanınmış, ayrıca; sosyal güvenlik sözleşmesi yapılan ülkedeki ilk işe giriş tarihinin Türkiye’de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilmesi sağlanmıştır.

Tüp bebek denemesinin ve doğum borçlanması hakkının ikiden üçe çıkarılması öngörülmüştür.

Disiplin cezası sonucu memuriyetleri sona eren ve af kanunlarıyla cezaları kaldırılan memurlardan borçlanma için verilen süreyi kaçırana yeni bir hak verilmesi, daha önceki borçlanmada kendileri tarafından ödenmiş prim tutarlarının iadesi ve borçlanılan sürelerin kazanılmış hak aylığında değerlendirilmesi sağlanmıştır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Kanunun yürürlük tarihinden sonra sigortalılığı başlayan ve maden işyerlerinin yer altı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak çalışan sigortalıların emeklilikleri için 5510 sayılı Kanunda 55 olarak öngörülen yaş şartı, yer altı işlerinin diğer işlere göre daha ağır ve tehlikeli olduğu hususu gözönüne alınarak 50'ye düşürülmekte, ayrıca maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışan sigortalıların bu işlerde, herhangi bir nedenle fiilen çalışmadıkları sürelerin de fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile, 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrası değiştirilmekte, dokuzuncu ve onuncu fıkraları yürürlükten kaldırılmaktadır.

Sekizinci fıkra, alt işverenliğin yedinci fıkra hükümlerine aykırı olarak kullanılmasının yaptırımını düzenlenmektedir. Buna göre, alt işverenlik uygulamasının kanuni sınırlar içinde kullanılmaması halinde alt işveren işçilerine ödenecek ücret ve sağlanacak diğer sosyal haklar, asıl işverenin emsal işçisine veya benzer işi yapan işçiye ödenen ücret ve sağlanan sosyal haklardan az olamayacaktır. İşyerinde böyle bir işçi bulunmaması halinde söz konusu belirleme aynı işkolundaki işçi esas alınarak yapılacaktır. Alt işveren işçisine ödenecek ücret ve sağlanacak sosyal haklar belirlenirken emsal işçinin veya benzeri iş yapan işçinin toplu iş sözleşmesi kapsamında olup olmadığına bakılacaktır. Emsal veya benzeri iş yapan işçi toplu iş sözleşmesi kapsamında ise, alt işveren işçisinin ücret ve sosyal hakları bu işçiye göre belirlenecektir.

MADDE 2- Madde ile, İş Kanununun 18 inci maddesinde yer alan otuz veya daha fazla işçi çalıştıran işyerlerinde en az altı aylık kıdemi olan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesini fesheden işverence iş sözleşmesinin feshinin geçerli bir sebebe dayandırılması hükmünde; yer altında çalışan işçiler için kıdem süresi açısından bir istisna düzenlenmektedir. Buna göre otuz veya daha fazla işçinin çalıştığı bir işyerinde, yer altı işlerinde çalışan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesi, işçinin kıdem süresine bakılmaksızın işverence ancak geçerli bir sebebe dayanılarak feshedilebilecektir.

MADDE 3- Madde ile, alt işveren yanında çalışan işçinin ücret alacağının tam ve düzenli ödenmesine yönelik düzenlemeler yapılmıştır. Uygulamada yalnızca kamu makamları belirli işlerde (bina, köprü, hat ve yol inşası gibi yapım ve onarım işleri) müteahhitlerin yanında çalışan işçilerin ücret alacağının ödenmesi bakımından kontrol ve yalnızca işçinin ücretinin ödenmediği yönündeki başvurusu üzerine de hakedişten kesinti yaparak ödeme yapmak ile yükümlüdür. Özel sektör açısından ise yalnızca ihtiyari olarak kullanılabilen kontrol ve kesinti yapma yetkisi mevcuttur. Özel sektör işverenleri, ihtiyari olan bu yetkiyi genellikle kullanmadığı için alt işveren işçilerinin ücret alacaklarının tam ve düzenli olarak ödenmemesi sonucu doğmaktadır. Yapılan yeni düzenleme ile; hem kamu sektörü hem de özel sektör işverenlerine, alt işveren işçilerinin ücret alacağını aylık olarak kontrol etme ve gerektiğinde kesinti yapma yükümlülüğü getirilmektedir. Böylece, kamu sektörü ve özel sektör arasındaki mevcut ayırım kaldırılırken getirilen aylık kontrol ve resen ödeme yapma imkânı ile ücretlerin tam ve düzenli ödenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca verilen işlerin konu bakımından sınırlaması kaldırılmakta, alt işverence verilen her türlü işte, işçinin ücret alacağını kontrol etme ve varsa kesinti yapma yükümlülüğü getirilmektedir. Bu şekilde ücret alacağının korunması bakımından alt işveren yanında çalışan işçilerin tamamı kapsama alınmaktadır.

MADDE 4- Madde ile, yer altında çalışan işçilere 4857 sayılı Kanunun 42 nci maddesindeki zorunlu nedenler ve 43 üncü maddesindeki olağanüstü haller dışında zorunlu çalışma yaptırılmayacağı düzenlenmektedir.

MADDE 5- Madde ile, yer altında çalışan işçiler için 4857 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde belirtilen izin sürelerinin dört gün artırılması düzenlenmektedir. Bu şekilde yer altında çalışan ve beş yıldan az kıdeme sahip bir işçinin iş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesi ile daha fazla belirlenmediği durumlarda en az onsekiz gün yıllık ücretli izin hakkı olacaktır.

MADDE 6- 4857 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine eklenen fıkra ile alt işveren yanında çalışan işçilerin yıllık ücretli izne hak kazanması açısından aynı işyerinde çalışma süresi dikkate alınmakta olup, aynı işyerinde çalışmaya devam etmesi halinde işvereni değişse dahi bu hakları korunmaktadır. Bu düzenlemeyle, aynı işyerinde bir yıllık çalışma süresini dolduran alt işveren işçisinin hak ettiği yıllık ücretli izin, iş edimini sunduğu işverence kanuni olarak kullanılabilir. Böylece, alt işverenin ayrıldığı fakat işçilerin aynı işyerinde çalışmaya devam ettiği durumlarda işçilerin yıllık izin açısından hak kayıpları önlenmektedir.

Ayrıca, yapılan düzenleme ile alt işveren asıl işverene izin kayıt belgesinin bir nüshasını sunmakla yükümlü tutulmuştur.

MADDE 7- Madde ile, yer altında çalışan işçilerin haftalık çalışma süresinin en çok otuzaltı saat olabileceği düzenlenmiştir.

MADDE 8- Madde ile, 4857 sayılı Kanunun 98 inci maddesi değiştirilerek alt işverenliğin 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan hükümlerine aykırı olarak kullanılması durumunda asıl işveren ve alt işveren veya bunların işveren vekillerine ayrı ayrı olmak üzere idari para cezasının uygulanması düzenlenmiştir. Böylece alt işverenlik uygulamasının kullanılmasında hem asıl işverenin hem de alt işverenin mevzuata uyması amaçlanmıştır.

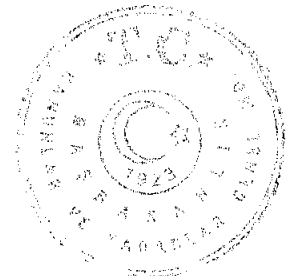
MADDE 9- Alt işveren işçilerinin en önemli sorunlarından birinin de kıdem tazminatı konusu olduğu bilinmektedir. Alt işveren işçilerinin kıdem tazminatına hak kazanması ve hak kazandıkları bu tazminatı alamamasının birçok nedeni bulunmaktadır.

Öncelikle, alt işverenlerin her yıl değişmesi bu şirketlerde çalışan işçilerin bir yıllık çalışma şartını sağlamalarını zorlaştırmaktadır.

Aynı şekilde kıdem şartını yerine getirse dahi işçilerin kıdem tazminatları birçok alt işveren tarafından ödenmemekte, herhangi bir uyuşmazlık durumunda ise alt işverene ulaşılamamakta, birlikte sorumluluk esas alınarak ödemenin tümü asıl işverene bırakılmaktadır. Hatta son dönemde işçilerin alt işverene hiç başvurmadan doğrudan asıl işverene dava açma yoluna başvurduğu da görülmektedir.

Özellikle kamu sektöründe iş alan alt işverenlerin ihale konusu işin maliyetini hesaplarken kıdem tazminatını bu hesaplamaya dahil edemediği, “sözleşme gideri veya genel giderler” için ayrılan tutarın ise ihale bedelinin yüzde üçü ile sınırlandırıldığı, dolayısıyla kıdem tazminatını ödemek isteyen alt işverenlerin dahi bu ödemeyi yapamadığı, işçilerin dava yoluna başvurmaları halinde ise işçilerin kıdem tazminatlarının faizi ile birlikte asıl işveren kabul edilen kamu tarafından ödenmesine karar verildiği görülmektedir. Bu durum kamu kurum ve kuruluşları için ciddi mali külfet doğurmaktadır.

Madde ile, bu sorunun çözümü yoluna gidilmiştir. Buna göre alt işveren işçilerinin hak ettiği kıdem tazminatları ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından doğrudan işçinin banka hesabına aktarılacaktır. Kıdem tazminatının ödenebilmesi için işçiden ve alt işverenden hangi evrakların isteneceği yönetmelikle belirlenecektir. Belgeleri alan kamu kurum ve kuruluşları gerekli incelemeleri yaptıktan sonra söz konusu alt işveren işçisinin kamu kurum ve kuruluşlarında geçen hizmet süresine tekabül eden kıdem tazminatı tutarını alt işveren işçisinin banka hesabına aktaracaklardır. Bu ödeme her kamu kurum ve kuruluşunun kendi bütçesinde yer alan bütçe kaleminden ödeneğın yetip yetmediğine bakılmaksızın yapılacaktır. Ödeme yapan kamu kurum ve kuruluşları mülga 1475 sayılı İş Kanununun yürürlükte olan 14 üncü maddesindeki şartları gözönünde bulunduracaktır.

Alt işverenden ve işçiden istenecek bilgi ve belgeler, ödemenin süresi, kamu kurum ve kuruluşlarında geçen sürelerin nasıl hesaplanacağı ve gerek duyulacak diğer hususlar çıkarılan yönetmelikle belirlenecektir.

MADDE 10- Madde ile, 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları, Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak bildirimler yeterli sayıldığından, idari işlemlerin tekrarının önüne geçmek ve mevzuatın sadeleştirilmesini sağlamak amacıyla yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11- Madde ile, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi değiştirilerek, gerek yardımcı işlerde gerekse asıl işin bir bölümünde hizmet alım ihalelerine çıkılmasında 4857 sayılı İş Kanununun alt işverenlik ile ilgili düzenlemelerinin esas alınması düzenlenmekte, danışmanlık hizmet alımları dışında idarenin yeterli nitelik ve sayıda personelinin olmaması halinde ihaleye çıkılabilemesi şartı getirilmektedir.

Ayrıca, personel çalıştırılmasına dayalı ihalelerin yapılabileceği yardımcı işleri belirleme yetkisi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kuruluna verilmiştir.

MADDE 12- Madde ile, niteliği gereği altı ayı aşmayan yardımcı işler dışında 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, Maliye Bakanlığından, kamu iktisadî teşebbüsleri, müesseseleri ve işletmeleri ile bağlı ortaklıklarının (iştirakler hariç), 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların, Hazine Müsteşarlığından (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığından) uygun görüş almadan ihaleye çıkması yasaklanmaktadır.

Ayrıca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri çerçevesinde çalıştırılan personelin, ihale ve sözleşme konusu iş dışında başka bir işte çalıştırılması, ihaleye çıkılmaması gerektiği halde ihaleye çıkılması, uygun görüş alınması gereken hallerde alınmadan ihaleye çıkılması, 4857 sayılı Kanunun alt işverenlik ile ilgili düzenlemelerine aykırılık teşkil edecek şekilde işlem ve eylemler yapılması nedeniyle idare aleyhine zarar ortaya çıkması hallerinde, kamu zararına neden olduğu tespit edilenlere rücu edilmesi ve bu kişiler hakkında uygulanacak ceza ve disiplin hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişilere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin beş katı tutarında idari para cezası uygulanması düzenlenmiştir. Diğer taraftan kanuna aykırılığın mahkemece tespiti durumunda sözleşmenin iptal edilerek alt işveren-asıl işveren ilişkisinin sonlandırılması hususunda da düzenleme yapılmıştır.

MADDE 13- Hizmet alımı kapsamında çalıştırılan işçilerin örgütlenmesi ve toplu pazarlık sisteminde yer alması önünde anayasal ve kanuni olarak herhangi bir engel bulunmamaktadır. Anayasanın 51 inci maddesinde, çalışanlar ve işverenlerin çalışma ilişkilerinde hak ve menfaatlerini korumak üzere önceden izin almaksızın sendika ve üst kuruluşlar kurma, bunlara serbestçe üye olma ve üyelikten ayrılma hakkı düzenlenmiştir. Anayasanın 53 üncü maddesinde ise, işçiler ve işverenlerin karşılıklı olarak ekonomik ve sosyal durumları ile çalışma şartlarını düzenlemek üzere toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahip olduğu düzenlenmiştir. Sendikaya üye olma hakkı ile toplu iş sözleşmesi hakkının kullanılmasına ilişkin 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu yürürlüğe

konulmuştur. Bu çerçevede, bu işçilerin de diğer işçiler gibi, Anayasada yer verilen sendika kurma ve toplu iş sözleşmesi yapma hakkına sahip olduğu açıktır. Ancak, ihale mevzuatının mevcut düzenlemeleri, uygulamada söz konusu işçilerin Anayasal haklarını kullanmasını engellemektedir.

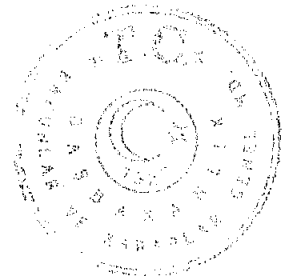
Nitekim, son yıllarda bu işçilerin söz konusu haklarını kullanmaya başladıkları, alt işveren yahut idare ile toplu iş sözleşmesi imzaladıkları, ancak toplu iş sözleşmesi nedeniyle elde edilen ücret ve sosyal haklarının kamu ihale mevzuatındaki hükümler nedeniyle akim kaldığı görülmektedir. Bu durumda, gerek tarafların özgür iradeleriyle gerekse Yüksek Hakem Kurulunun bağıtladığı toplu iş sözleşmelerinde ücret artışı ve sosyal haklara ilişkin hükümler alt işveren tarafından kamu ihale mevzuatının ilgili maddeleri gerekçe gösterilerek uygulanmamaktadır. Bu işçiler toplu iş sözleşmesinden doğan haklarını yargı yoluyla talep etme mecburiyetinde bırakılmaktadır.

Yapılan düzenleme ile, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrasında yer alan "... asıl işveren, ... alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumludur." hükmüne istinaden, alt işveren işçilerinin sendikal örgütlenmeyi tercih etmeleri halinde, 6356 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre toplu iş sözleşmesi görüşmeleri, yüklenicinin işyerinde örgütlü işçi sendikası ile kamu işveren sendikası arasında yapılacaktır.

MADDE 14- Madde ile, çoğu idare açısından personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yoluyla gerçekleştirilmesi süreklilik arz eden hizmetlerin teminine yönelik sözleşmelerin üç yıllık yapılması düzenlenmektedir. Ancak zorunlu hallerde ilgili idarenin üst yöneticisinin kararıyla sözleşme süresi gerekçesi gösterilmek şartıyla kısaltılabilecektir. Düzenleme ile ihale süresi uzatılarak kamu hizmet alımlarının daha düzenli bir yapıya kavuşturulması, mali yönden daha güçlü yüklenicilerin sözleşmenin tarafı olması yanında yüklenici yanında çalışan işçilerin kollektif haklarını daha etkin kullanmasına imkân sağlanması ve sözleşme süresinin sona ermesi nedeniyle her yıl işten çıkarılma endişesi yaşamalarının engellenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 15- 6331 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile, asıl işverene, alt işverenin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alıp almadığını gözetmek ve denetlemek yükümlülüğü getirilmiştir. Asıl işveren, alt işverenin işçilerini çalıştırmaya başlamadan ve sözleşmenin devamı aşamasında iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini yerine getirmediğini kontrol etmekle sorumlu tutulmuştur. Asıl işveren, alt işveren işçilerinin iş güvenliği araçlarının sağlanması, onların eğitilmesi ve iş güvenliği önlemlerine uyulup uyulmadığının belirlenmesi amacıyla gerekli önlemleri almakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, alt işverenin iş sağlığı ve güvenliği mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerini ortadan kaldırmayacaktır.

MADDE 16- İşveren sendikaları, üyelerinden toplamış olduğu aidatları ancak grev ve lokavt dönemlerinde üyeleri için ve eğitim yardımı için kullanabildiklerinden işveren sendikalarının nakit mevcudu atıl kalmaktadır. Madde ile, işveren sendikalarına, genel kurul kararı ile, olağan genel kurul döneminin başındaki nakit mevcutlarının cari giderler çıktıktan sonra kalan meblağının yüzde yirmibeşini aşmayacak şekilde, işveren dayanışma ve yardım fonu oluşturmaları ve oluşturulacak bu fondan üyelerine karşılıksız yardımda bulunabilme imkânı sağlanmaktadır. Bu yardımdan ancak üye işyerlerinin işçilerinin sigorta primi işveren payının ödenebileceği hüküm altına alınmıştır. Fonun dağıtım esasları da yine işveren kuruluşları genel kurullarınca belirlenecektir.

MADDE 17- Madde ile, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile birlikte 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun kapsamında verilen çalışma izinlerinin ikamet izni yerine de geçmesi dolayısıyla Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca süresiz çalışma izninin verilmesinde, 6458 sayılı Kanun kapsamındaki uzun dönem ikamet iznine uyumlu düzenlemelerin esas alınmasını ve benzer hallerde bu izinlerin iptal edilmesini sağlamaya yönelik düzenlemeler hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 18- Madde ile, uzun dönem ikamet izni gibi üzerinde harç hesaplanmasında esas alınacak bir süre yer almayan ve aynı niteliğe sahip olan süresiz çalışma izinlerinin de ikamet izin harcından muaf tutulması düzenlenmektedir. Süresiz çalışma izninin verilmesinde çalışma izni harcı tahsiline ise devam edilecektir.

MADDE 19- Mevcut uygulamada işsizlik ödeneğinden yararlanmakta iken 4857 sayılı Kanununun 21 inci maddesi gereğince işe iadesine karar verilip işe başlatılanlara, aynı madde gereğince işveren tarafından dört aylık ücretleri ve primleri ödendiğinden, Kurum tarafından işsiz kaldıkları dönem için ödenen işsizlik ödenekleri kişilerden geri istenilmekte, iade edilmemesi halinde ise kanuni yollardan takibine girilmektedir.

Bu uygulamaya yönelik açılan davalara ilişkin Yargıtay kararlarında ise sadece işe iade nedeniyle işveren tarafından işçinin ücretinin ödendiği ve primlerinin yatırıldığı dört aylık döneme ilişkin işsizlik ödeneklerinin geri istenebileceği, işsiz kalan diğer sürelerle ilişkin yapılmış ödemelerin ise geri istenemeyeceğine hükmedilmektedir. Madde ile, yargı kararları da dikkate alınmak suretiyle işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenmektedir.

MADDE 20- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlinin Soma İlçesinde yaşanan maden kazası nedeniyle kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında çalışanlardan, kazanın meydana geldiği maden ocağında çalışanlar ile vefat edenlerin hak sahiplerine yaşadıkları olumsuzlukların kısmen de olsa giderilmesi amacıyla Fondan ödeme yapılması öngörülmektedir.

MADDE 21- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesine göre, 31/12/2023 tarihine kadar uygulanmak üzere, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşlar dahil 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunların müesseseleri, bağlı ortaklıkları ve iştirakleri, 18/6/1999 tarihli ve 4389 sayılı mülga Bankalar Kanununa tabi faaliyeti devam eden kamu bankaları, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, il özel idareleri ve bunlara ait tüzel kişilerin veya bunlara bağlı müstakil bütçeli ve kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların; Sosyal Güvenlik Kurumuna ait olan ve Kuruma bağlı tahsil dairelerince 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borçlarına karşılık olarak; mülkiyeti bu idarelere ait ve üzerinde herhangi bir takyidat bulunmayan taşınmazlardan Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından uygun görülenler belirlenen takdir değeri üzerinden borçlu kurumun da uygun görüşü alınarak Kurum tarafından satın alınabilmektedir. Satın alınan taşınmazların tespit edilen değerine eşit tutarda Kuruma ait olan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borç terkin edilmektedir.

Geçici 41 inci madde hükmü yukarıda sayılan kuruluşlar dışında kalan, borcunu ödemedede çok zor duruma düştüğü Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı denetim elemanlarının inceleme raporu ile tespit edilen ve Kuruma bağlı tahsil dairelerine 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen borcu bulunan diğer mükelleflerin (tüzel kişiliği bulunanların ortaklarına ait olanlar dahil) taşınmazları için de uygulanabilmektedir.

Düzenlemeyle Sosyal Güvenlik Kurumu alacaklarının tahsiline imkân sağlayan söz konusu uygulama kapsamında, anılan Kurumun taşınmaz alımının ve taşınmazların müzayede suretiyle satışı dahil, devir ve tesliminin katma değer vergisinden istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 22- Madde ile, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin yurt dışında Türk vatandaşı olarak çalıştıkları süreleri 3201 sayılı Kanuna göre borçlanmalarına imkân tanınması amaçlanmaktadır.

MADDE 23- Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri 5510 sayılı Kanunda tanımlanmış olup, yapılan değişiklik ile 5510 sayılı Kanuna uyum sağlanmıştır.

MADDE 24- Madde ile, ikili sosyal güvenlik sözleşmelerinde açık hüküm bulunan durumlarda yabancı ülkedeki ilk işe giriş tarihinin Türkiye’de ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilmesi ve borçlanılacak sürelerdeki kayıtlı son tarihten geriye doğru borçlanma işleminin yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 25- Madde ile, 3201 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerinde yapılan düzenlemeye paralel olarak teknik düzenleme yapılmıştır.

MADDE 26- Madde ile, aylık ibaresinden anlaşılması gerekenin ne olduğu hususunda yaşanan tereddütleri gidermek amacıyla teknik düzenleme yapılmıştır.

MADDE 27- Madde ile, izinle Türk vatandaşlığından çıkanların yurt dışında Türk vatandaşı olarak geçen sürelerini borçlanma hakkı ile sosyal güvenlik sözleşmesinde açık hüküm bulunan ülkelerdeki ilk işe giriş tarihlerinin tahsis aşamasında Türkiye’de ilk defa işe girdikleri tarih olarak alınması konularında yapılan değişikliklerin davalarından feragat edenlere de uygulanması amaçlanmaktadır.

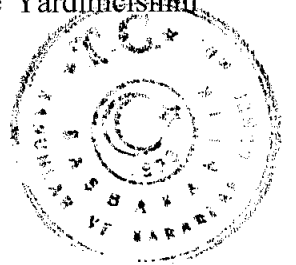
MADDE 28- Madde ile, Kurumun görevleri arasına eğitim, araştırma ve danışmanlık ile ilgili yeni bir görev eklenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 29- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının yardımcı hizmet birimleri arasında yer alması öngörülmüştür.

MADDE 30- Madde ile, nüfusun tamamına hizmet veren Sosyal Güvenlik Kurumunun kapasitesinin artırılması, sosyal güvenlik politikalarının oluşturulması, personel niteliğinin geliştirilmesi için yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 31- Kurumun yürüttüğü genel sağlık sigortası işlemlerinin hacmi ve yürütülen işin teknik boyutu gözönünde bulundurulduğunda söz konusu işlemlerin daha etkin ve verimli yürütülmesini sağlamak üzere alanında uzman personele ihtiyaç duyulmaktadır. Madde ile, yönetim karar destek sisteminde sağlık verilerinin yorumlanarak politika oluşturma sürecinde sağlık verilerinin karar verilebilir hale getirilmesi için nitelikli ve tecrübeli uzman personel çalıştırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 32- Madde ile, Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Başkanı ve Yardımcısının atama usulü belirlenmiştir.

MADDE 33- Madde ile, Kurum gelirleri ile ilgili teknik düzenleme yapılması amaçlanmıştır.

MADDE 34- Madde ile, Kurumun sahip olduğu gayrimaddi hakların üçüncü kişilere satışının yapılarak gelir elde edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 35- Sosyal Güvenlik Kurumu olarak tek çatı altında birleşmeden önce her bir sosyal güvenlik kurum kanununda (Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve Bağ-Kur) bu kurumların her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu hüküm altına alınmış ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun “Vergi ve fon muafiyeti” başlıklı 36 ncı maddesi düzenlenirken de Kurumun bütün vergi resim ve harçlardan muafiyeti amaçlanmış olmasına rağmen, söz konusu madde mevcut haliyle uygulamadaki ihtiyaca cevap vermemektedir.

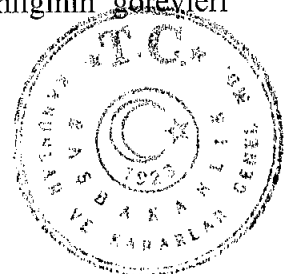
5502 sayılı Kanunun “Vergi ve fon muafiyeti” başlıklı 36 ncı maddesi uygulamada ihtiyaca cevap vermediğinden tamamen revize edilmekte, yapılmak istenen değişiklikle madde başlığı daha kapsayıcı olacak şekilde “Muafiyetler” şeklinde değiştirilmekte, Kurumun her türlü vergi, resim ve harçtan muaf olduğu vurgulanmakta, mevcut muafiyetlere ek olarak Sosyal Güvenlik Kurumunun kadrolu ve sözleşmeli avukatlarına verdiği vekâletnamelerin 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 27 nci maddesinde düzenlenen “baro vekâlet pulu”ndan muaf tutulması, Kurumun bir kısım icra daireleri tarafından 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre alınmakta olan harçlardan muaf tutulması amaçlanmaktadır.

Kurumun harçtan muaf olduğu 5502 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde hükme bağlanmış olmasına rağmen, Kanunda açıkça adı zikredilmediği gerekçesiyle ve cezaevleri harcı, alacaklıdan tahsil edilmesi gereken bir harç olması nedeniyle, borçlunun icra müdürlüklerine yatırdığı paradan kaynaktan kesilmekte ve Kurum dosyaları infaz olamamaktadır. Ayrıca, Kurum 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi olmasına rağmen belediyeler emlak vergisi ve çevre temizlik vergisi gibi vergileri Kurumdan talep etmektedirler. Bu düzenlemeyle Kurumun sahip olması gereken muafiyetlerden yararlanması amaçlanmıştır.

Maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları ile Kurumun taraf olduğu ve konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile Kurumun taraf olduğu ayırım yapılmaksızın adli ve idari her türlü davalarda Kurum aleyhine hükmedilen vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin doğrudan icra takibine konu edilememesi, alacaklı veya vekilinin Kuruma ödemeye dayanak makbuz ve belgelerle birlikte yazılı şekilde yapacağı müracaat üzerine bildireceği banka hesap numarasına müracaat tarihinden itibaren otuz gün içinde ödemelerin yapılacağı, bu sürede ödeme yapılamazsa icra takibi başlatılabileceği düzenlenmektedir. Değişiklikle, vatandaşların alacağını talepten itibaren otuz gün gibi kısa bir sürede tahsil etmesi sağlanarak, vatandaşların icra takibi açmak külfetinden kurtarılması da sağlanmakta ve bu konuda İdari Yargılama Usulü Kanununa paralel bir düzenleme getirilmektedir.

MADDE 36- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının Kurum teşkilat cetveline eklenmesi öngörülmektedir.

MADDE 37- Madde ile, Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı kurulduğu için eğitimle ilgili görevlerin İnsan Kaynakları Daire Başkanlığının görevleri arasından çıkarılması amaçlanmıştır.

MADDE 38- Madde ile, çocukların malûl sayılmasına esas olan çalışma gücündeki kaybın tespit edilmesinde yaşanan güçlüklerin ortadan kaldırılması ve bu konuda yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

Maddede yapılan bir diğer düzenleme ile sigortalılıkları 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca tespit edilen maden işyerlerinin yeraltı işlerinde sürekli veya münavebeli olarak çalışan maden işçilerinin 55 olan emeklilik yaşı 50'ye düşürülerek bunların daha erken emekli olmaları amaçlanmıştır.

MADDE 39- Madde ile, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yapılan düzenleme ile yeraltı işlerinde maden ocakları (elementer cıva bulunduğu saptanan cıva maden ocakları hariç), kanalizasyon ve tünel yapımı gibi yer altında yapılan işlerde çalışan sigortalıların bu işlerde fiilen çalışmadıkları ücretli izin, sıhhi izin, yıllık izin, eğitim ve kurs süreleri ile resmi tatil günlerinin de fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 40- Madde ile, çalışanlar arasında eşitlik sağlamak amacıyla 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılara da doğum borçlanması hakkı getirilmektedir. Ayrıca borçlanılabilecek çocuk sayısının ikiden üçe çıkarılması amaçlanmaktadır.

MADDE 41- Madde ile, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bursu ile Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu öğrencilerin bildirimlerinin anılan Başkanlık tarafından yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 42- Madde ile, tüp bebek denemesinin ikiden üçe çıkarılması, 3713 ve 2330 sayılı Kanunlar kapsamında aylık bağlananlar ile vazife ve harp malulleri ve bakmakla yükümlü olduğu olduğu kişiler için tüp bebek uygulamasındaki şartların kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 43- Madde ile, Kuruma bildiri yapılmayan sağlık personeli üzerinden yapılan faturalamaların önlenmesi ve hukuki süreçte yaşanan sıkıntıların önüne geçilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 44- Madde ile, tüp bebek deneme sayısının üçe çıkarılması nedeniyle üçüncü denemeden alınacak katılım payının belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 45- Madde ile, Kurum bünyesinde oluşturulan bilimsel komisyonlara, Kurum dışından alanlarında uzman olan öğretim üyeleri ile tabip, dış tabibi ve eczacıların katılımının sağlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 46- Kurum tarafından karşılanan ortez ve protezlerde standart fiyatların olmaması ve Kanunda "kısıtlama getirilmeksizin ödenir" hükmü nedeniyle hem gaziler istismar edilmekte hem de Kurum onlarca kat fazla ücret ödemek durumunda kalmaktadır. Madde ile, fiyatların belirlenmesi halinde ilgili firmalarla sözleşme yapılarak gazilerin ücret ödemediği ortez ve protezleri alması amaçlanmaktadır.

Madde ile ayrıca, Kurumun ödeme listesine girmek amacıyla ilaç, tedavi, tıbbi cihazlar ve benzeri konularda yapılacak başvurular ve sağlık hizmetleri ödeme listelerinde bulunan ürün ve talepler için yıllık ücret ve/veya başvuru ücreti alınması şeklinde bir düzenleme yapılmaktadır. Bu şekilde başvuruların ve listelerin daha düzenli bir hale getirilmesi ile daha

etkin bir yönetilebilirlik sağlanması amaçlanmaktadır. Yine, ilaç bulunabilirliğinin sağlanması ve maliyet etkin politikalara uygun özgün sözleşmeler yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 47- Madde ile, yurt dışında iş üstlenen işverenlerce bu işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri adına Kuruma ödenmesi gereken sigorta primlerinin üst sınırı asgari ücretin üç katına indirilerek iş gücü maliyetinin düşürülerek Türk firmalarının yurtdışındaki rekabet güçlerinin artırılması amaçlanmıştır.

MADDE 48- Madde ile, 61 inci maddede yapılan değişikliğe paralel olarak Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bursu ile Türkiye'ye gelen yabancı uyruklu öğrencilerin prim ödeme yükümlüsünün bu Başkanlık olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 49- Kamu Denetçiliği Kurumunun tavsiye kararları doğrultusunda yapılan yeni düzenleme ile, sigortalılar adına sonradan tahakkuk ettirilen fark prim tahakkuklarının, sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanltıcı beyanından kaynaklamaması şartıyla gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaksızın tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 50- Madde ile, Kurumca ödenen gelir ve aylıkların Kuruma iade süresinin oniki aya çıkartılması amaçlanmıştır.

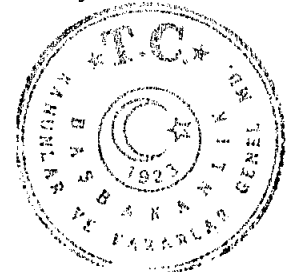
MADDE 51- Telafisi güç veya imkânsız bir zararın ortaya çıkması durumunda, sonradan tahsili imkânsız hale geleceği anlaşılan bu tür zararların müfettiş incelemesi sonuçlanıncaya kadar ödenmesinin engellenmesi amaçlanmıştır. Ortaya çıkmış olan bir zararın hukuki işlemler neticesinde tahsilatının imkânsız hale gelmesinin önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Nitelikli dolandırıcılık suçu işleyerek Kurum zararına sebep olan kişilerin yer aldığı sağlık hizmet sunucuları ile sözleşme yapılmaması amaçlanmıştır.

MADDE 52- Prim borçlarına mahsuben alınan taşınmazların kamu hizmetlerinde kullanılmak veya gerektiğinde Hazineye ait diğer taşınmazlar gibi değerlendirilmek üzere satın alınan bedel üzerinden Hazineye devredilebilmesine imkân sağlanması amaçlanmıştır.

MADDE 53- Geçici 53 üncü madde ile, gelir testine çeşitli sebeplerle başvuruda bulunmamış genel sağlık sigortalısının maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren 3 ay içinde gelir testine başvurması sonucu tespit edilecek gelir seviyesine göre belirlenecek genel sağlık sigortası primlerinin faizsiz yapılandırılması sağlanacaktır. Söz konusu süreyi üç ay daha uzatma hususunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi amaçlanmaktadır.

Geçici 54 üncü madde ile, esnaf ve sanatkârlar ile ziraat odaları üye kayıtlarında olması gereken yönetim kurulu kararı, tarihi ve benzeri usul ve esasların eksikliği, üye kayıt defterlerinin noter tasdikli olmaması veya defterlerdeki yıpranmalar nedeniyle tamamen üyenin iradesi dışında oluşan sebeplerle kişilerin sigortalılıklarının iptal edilmesi ve buna bağlı olarak hak kaybına uğramalarının engellenmesi amaçlanmaktadır.

Geçici 55 inci madde ile, 506 sayılı Kanun ve 5510 sayılı Kanun kapsamından çıkarılan işyeri dosyalarından tahakkuk etmiş Kurum alacakları ile özel kanunlardaki hükme istinaden Kurumca 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen kamu alacaklarından zamanaşımına uğramış olanlar ile zamanaşımına uğramamış olmakla birlikte tahsili imkânsız hale gelmiş olanların terkininde, gereksiz emek ve zaman kaybının yanı sıra cüz'i alacakların tahsili için yapılacak giderler, alaktan fazla olduğundan yapılacak masrafların da önüne geçilebilmesi ve aynı zamanda kanun kapsamından çıkmış işyeri dosyalarının ize ayrılmasının

sağlanabilmesi dolayısıyla daha kapsamlı alacakların bir an evvel tahsil edilmesi amaçlanmıştır.

Personel mevzuatına göre almış oldukları disiplin cezası sonucu 23/4/1999 ile 14/2/2005 tarihleri arasında memuriyetleri sona erenlerden, 5510 sayılı Kanunun geçici 44 üncü veya geçici 51 inci maddeleri uyarınca uzun vadeli sigorta kollarına prim yatırılmadan geçirilen sürelerin kesenek ve kurum karşılıkları halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerince ödenmek suretiyle hizmet olarak sayılmasına imkân sağlanmış ise de süresi içinde müracaat etmemeleri nedeniyle ya da süresi içinde müracaat etmelerine karşın borç tutarı Kurumlarınca süresinde ödenmemesi nedeniyle söz konusu düzenlemeden yararlandırılmayan sigortalıların mağduriyeti söz konusudur. Keza bu durum daha önce borçlanmak suretiyle emeklilik keseneği ve kurum karşılıklarını kendileri yatıranlar ile aynı durumda olmalarına rağmen emeklilik keseneği ve kurum karşılıkları kamu kurumları tarafından yatırılanlar arasında eşitsizliğe yol açtığından, geçici 56 ncı madde ile, aynı durumda olan sigortalılar açısından eşitsizliğin giderilmesi ve bu madde kapsamına giren ve hizmet olarak sayılan sürelerin sigortalıların memuriyetinde geçmiş gibi kabul edilmesi ve emekliliklerinde değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Geçici 57 nci madde ile, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine tabi sigortalıları bildirim yükümlülüğü bulunan kurum ve kuruluşlara ek süre verilerek bildirimlerini yapmaları amaçlanmaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının merkez teşkilatı ve bölge müdürlüklerinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında, Bakanlar Kurulu kararlarına göre bir yıldan az süreli sözleşme ile geçici personel istihdam edilmiş ve bu personele Türkiye İstatistik Kanununun yürürlüğe girdiği 18/11/2005 tarihinden 1/10/2008 tarihine kadar fazla çalışma ücreti ödenmiştir. Söz konusu geçici personele ödenen fazla çalışma ücreti, 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun mülga 31 inci maddesinde yer alan “bu ödemelerden damga vergisi hariç herhangi bir kesinti yapılmaz” hükmü uyarınca prime esas kazanç tutarına dahil edilmemiştir. Geçici 58 inci madde ile, fazla çalışma ücretinin prime esas kazançta dahil edilmemesi nedeniyle Türkiye İstatistik Kurumuna geçmişe dönük olarak tahakkuk ettirilen prim ve idari para cezalarının terkinin amaçlanmıştır.

Geçici 59 uncu madde ile, Manisa İlinin Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası nedeniyle hayatını kaybeden sigortalıların Sosyal Güvenlik Kurumuna olan her türlü borçlarının terkin edilmesi, ölüm geliri bağlanan hak sahiplerine prim ödeme şartı aranmaksızın ölüm aylığı bağlanması, anne ve babaya gelir ve aylık bağlanırken muhtaçlık şartının aranmaması ve ölen işçinin yakınlarından bir kişiye kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilebilme hakkı verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 54- Madde ile, 5510 sayılı Kanun ile diğer sosyal güvenlik mevzuatı uygulamasından kaynaklanan davalarda, dava açılmadan önce Kuruma müracaat şartı getirilmiş ve yargı yoluna başvurulmadan önce idari aşamada uyuşmazlıkların çözümlenmesi amaçlanmıştır. Hizmet tespit davaları Kuruma başvuru şartı dışında bırakılmıştır.

Diğer taraftan hizmet akti nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile sigortalılar tarafından işveren lehine açılan davalarda dava, Sosyal Güvenlik Kurumuna re'sen ihbar edilerek Kurumun bu davalarda artık davalı taraf olmaktan çıkarılması, ihbar üzerine davaya davalı yanında fer'i müdahil olarak katılması, davalı taraf başvurmasa dahi kanun yollarına başvurabilmesi, yargılama sonucu verilen kararı kesinleştikten sonra uygulamakla yükümlü kılınması hedeflenmiştir.

Kurum bu davada taraf olmayıp fer'i müdahil olacağı için dava sonucu verilen kararda Kurum aleyhine yargılama giderlerine hükmolunmayacağı gibi, Kurum lehine de yargılama giderlerine hükmolunmayacaktır.

MADDE 55- Geçici 3 üncü madde ile, İş Mahkemeleri Kanununa eklenen ve Kurumun davaya fer'i müdahil olarak katılmasını öngören dördüncü fıkra hükmünün maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılan davalarda da uygulanması amaçlanmıştır.

MADDE 56- Madde ile, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığında sayısı beşi geçmemek üzere Müsteşarlık Müşaviri çalıştırılabilmesine imkân tanınmaktadır.

MADDE 57- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığına ilişkin olarak 657 sayılı Kanunda düzenleme yapılmıştır.

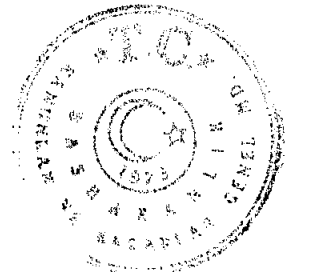
Madde ile ayrıca, istihdam alanında önemli görevler ifa eden iş ve meslek danışmanlarının ücretleri ile ilgili düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 58- Madde ile, yeni kurulan Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı kurulmasına ilişkin olarak 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede düzenleme yapılmıştır.

MADDE 59- Madde ile, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığında kullanılmak üzere kadrolar ihdas edilmiştir.

MADDE 60- Yürürlük maddesidir.

MADDE 61- Yürütme maddesidir.

İŞ KANUNU İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, dokuzuncu ve onuncu fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

“Yedinci fıkra hükümlerine aykırı olarak alt işverene iş verilmesi veya asıl işveren işçilerinin hakları kısıtlanmak suretiyle alt işveren tarafından işe alınarak çalıştırıldığı mahkeme kararı ile belirlenmesi halinde alt işverenin işçilerine ödenecek ücret ve diğer sosyal haklar asıl işverenin emsal işçisine ödenen ücret ve sosyal haklardan daha az olamaz.”

MADDE 2- 4857 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı işlerinde çalışan işçilerde kıdem şartı aranmaz.”

MADDE 3- 4857 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşverenler, alt işverene iş vermeleri halinde, bunların işçilerinin ücretlerinin ödenip ödenmediğini işçinin başvurusu üzerine veya aylık olarak resen kontrol etmekle ve varsa ödenmeyen ücretleri hak edişlerinden keserek işçilerin banka hesabına yatırmakla yükümlüdür.”

MADDE 4- 4857 sayılı Kanunun 41 inci maddesine sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Bu Kanunun 42 nci ve 43 üncü maddelerinde sayılan haller dışında yer altı işlerinde çalışan işçilere fazla çalışma yaptırılamaz.

Yer altında çalışan işçilere, bu Kanunun 42 nci ve 43 üncü maddelerinde sayılan hallerde haftalık otuzaltı saati aşan her bir saat fazla çalışma için verilecek ücret, normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarının yüzde elli artırılması suretiyle ödenir.”

MADDE 5- 4857 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

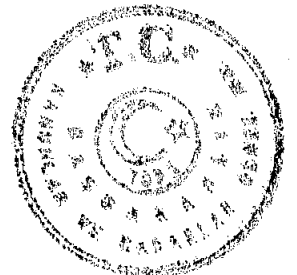
“Yer altı işlerinde çalışan işçilerin yıllık ücretli izin süreleri dörder gün artırılarak uygulanır.”

MADDE 6- 4857 sayılı Kanunun 56 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Alt işveren işçilerinden, alt işvereni değiştirdiği halde aynı işyerinde çalışmaya devam edenlerin yıllık ücretli izin süresi, aynı işyerinde çalıştıkları süreler dikkate alınarak hesaplanır. Asıl işveren, alt işveren tarafından çalıştırılan işçilerin hak kazandıkları yıllık ücretli izin sürelerinin kullanılıp kullanılmadığını kontrol etmek ve ilgili yıl içerisinde kullanılmasını sağlamakla, alt işveren ise altıncı fıkraya göre tutmak zorunda olduğu izin kayıt belgesinin bir örneğini asıl işverene vermekle yükümlüdür.”

MADDE 7- 4857 sayılı Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yer altı işlerinde çalışan işçiler için çalışma süresi haftada en çok otuzaltı saat olup günlük çalışma süresi altı saatten fazla olamaz.”

MADDE 8- 4857 sayılı Kanunun 98 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Alt işverenlik hükümlerine aykırılık

MADDE 98- Bu Kanunun 2 nci maddesinin sekizinci fıkrasına aykırı davranan işveren ve alt işveren veya işveren vekillerine her bir işçi için ikibin lira idari para cezası verilir.”

MADDE 9- 4857 sayılı Kanunun 112 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında alt işverenler tarafından çalıştırılan işçilerin kıdem tazminatları;

a) Alt işverenlerinin değişik değişmediğine bakılmaksızın aralıksız olarak aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde çalışmış olanların bu şekilde çalışmış oldukları sürelerle ilişkin kıdem tazminatına esas hizmet süreleri, aynı kamu kurum veya kuruluşuna ait işyerlerinde geçen toplam çalışma süreleri esas alınarak tespit olunur. Bunlardan son alt işverenleri ile yapmış olan iş sözleşmeleri mülga 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanların kıdem tazminatları ilgili kamu kurum veya kuruluşları tarafından,

b) Aynı alt işveren tarafından ve aynı iş sözleşmesi çerçevesinde farklı kamu kurum veya kuruluşlarında çalıştırılmış olan işçilerden iş sözleşmeleri mülga 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesine göre kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona ermiş olanlara, 4734 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında farklı kamu kurum ve kuruluşuna ait işyerlerinde geçen hizmet sürelerinin toplamı esas alınarak çalıştırıldığı son kamu kurum veya kuruluşu tarafından,

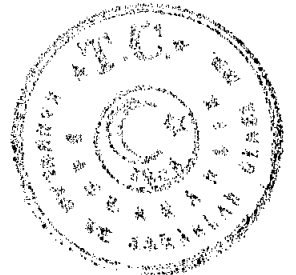
işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir.

Alt işveren ile yapmış olduğu iş sözleşmesi sona ermediği gibi, alt işveren tarafından 4734 sayılı Kanun kapsamında bulunan idarelere ait işyerleri dışında bir işyerinde çalıştırılmaya devam olunan ve bu şekilde çalıştırıldığı sırada iş sözleşmesi kıdem tazminatı ödenmesini gerektirecek şekilde sona eren işçinin kıdem tazminatı işçinin yazılı talebi halinde, kıdem tazminatının söz konusu kamu kurum veya kuruluşlarına ait işyerlerinde geçen süreye ilişkin kısmı, kamu kurum veya kuruluşuna ait çalıştığı son işyerindeki ücretinin yılları itibarıyla asgari ücret artış oranları dikkate alınarak güncellenmiş miktarı üzerinden hesaplanmak suretiyle son kamu kurum veya kuruluşu tarafından işçinin banka hesabına yatırılmak suretiyle ödenir. Bu şekilde hesaplanarak ödenen kıdem tazminatı tutarının, iş sözleşmesinin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden aynı süreler dikkate alınarak hesaplanacak kıdem tazminatı tutarından daha düşük olması halinde, işçinin aradaki farkı alt işverenden talep hakkı saklıdır.

Kıdem tazminatı tutarı, 4734 sayılı Kanunun ek 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde kıdem tazminatı ile ilgili açılacak bütçe tertibinden, (b) bendi kapsamında belirtilen işyerlerinde ise hizmet alımı gider kaleminden, ödeneğin yetip yetmediğine bakılmaksızın ödenir.

Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında değişen alt işverenler yanında çalışan işçilerin bu işyerlerinde geçen hizmet süresinin hesabı, alt işverenden ve alt işveren işçisinden istenecek belgeler ve ödeme süreci ile ilgili diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ve Kamu İhale Kurumunun görüşleri alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 10- 4857 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) İdarelerin bu Kanunda tanımlanan hizmetlerden personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında aşağıda belirtilen hususlara uyması zorunludur.

1) İdarelerce kanun, tüzük ve yönetmeliklere göre istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması halinde personel çalıştırılmasına dayalı yardımcı işlere ilişkin hizmetler için ihaleye çıkılabilir. Bu kapsamda ihaleye çıkılabilecek yardımcı işlere ilişkin hizmet türlerini; idarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı ile 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınmak suretiyle idareler itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte belirlemeye, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

2) İdarelerin teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin mevzuatı ile 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası esas alınmak suretiyle, idareye ait bir işyerinde yürütülen asıl işin bir bölümünde idarenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde, yeterli nitelik veya sayıda personel olmaması durumunda hizmet alımı ihalesine çıkılabilir.

3) Danışmanlık hizmet alım ihalelerinde istihdam edilen personelin yeterli nitelik veya sayıda olmaması şartı aranmaz.”

MADDE 12- 4734 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Uygun görüş alınması ve görevlilerin sorumlulukları

EK MADDE 8- 62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler (danışmanlık hizmet alımları hariç) için ihaleye çıkılmadan önce;

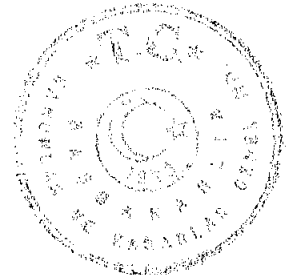
a) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II) ve (IV) sayılı cetvellerde yer alan idareler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşların, Maliye Bakanlığından,

b) Kamu iktisadî teşebbüsleri, müesseseleri ve işletmeleri ile bağlı ortaklıklarının (iştirakler hariç), 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde özelleştirme kapsamında veya programında bulunanlardan sermayesinin %50'sinden fazlası kamuya ait kuruluşların, Hazine Müsteşarlığından (özelleştirme programına alınanlar için Özelleştirme İdaresi Başkanlığından),

uygun görüş alması zorunludur.

Uygun görüş alınmadan bu hizmetler için ihaleye çıkılamaz. 62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan hizmet alımlarında niteliği gereği sözleşme süresi altı ayı aşmayan işlerde uygun görüş şartı aranmaz.

62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri çerçevesinde çalıştırılan personel, ihale ve sözleşme konusu iş dışında başka bir işte çalıştırılmaz ve görevlendirilemez. Bu kapsamda, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesine çıkılmaması gerektiği halde ihaleye çıkılması, uygun görüş alınması gereken hallerde alınmadan ihaleye çıkılması, ihale kapsamında çalıştırılan personelin sözleşme konusu işler dışında çalıştırılması, 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmüne aykırılık teşkil edecek şekilde işlem ve eylemler yapılması nedeniyle idare aleyhine zarar ortaya çıkması halinde, oluşan bu zararlar, bu zarara neden olduğu tespit edilenlere rücu edilmek suretiyle tahsil edilir. Ayrıca, bu kişiler hakkında uygulanacak ceza ve disiplin hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişilere her türlü aylık, ödenek, zam, tazminat dahil yapılan bir aylık net ödemelerin beş katı tutarında idari para cezası uygulanır.

62 nci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca yapılan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihaleleri çerçevesinde çalıştırılan personelin, ihale ve sözleşme konusu iş dışında başka bir işte çalıştırılması veya görevlendirilmesi veya 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrası hükmüne aykırılık teşkil edecek şekilde işlem ve eylemler yapılması gibi sebeplerle mahkeme tarafından işçi lehine ücret farkına hükmedilmesi veya personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı ihalesine çıkılmaması gerektiği halde ihaleye çıkılması hallerinde sözleşme iptal edilerek alt işveren-asıl işveren ilişkisi sonlandırılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının görüşü ve Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu tarafından yürürlüğe konulan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 13- 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanun kapsamında bulunan işyerlerinde kurulan 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisinde, alt işveren ile işçilerini kapsayan toplu pazarlık süreci; asıl işverenin üye olması ve alt işverenin yetkilendirmesi kaydıyla, ilgili kamu işveren sendikası tarafından 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu hükümlerine göre yürütülür ve sonuçlandırılır. Bu fıkraya göre imzalanan toplu iş sözleşmelerine göre belirlenen ücret ve sosyal haklardan kaynaklanan bedel artışı kadar idarece fiyat farkı ödenir. Kamu işveren sendikaları tarafından yürütülmeyen ve sonuçlandırılmayan toplu iş sözleşmeleri için fiyat farkı ödenmez ve 4857 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin yedinci fıkrasının son cümlesinde yer alan asıl işverenin toplu iş sözleşmesinden doğan sorumluluğu bu fıkra hükümleri ile getirilen yükümlülükten fazla olamaz.”

MADDE 14- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “temizlik, yemek, koruma ve güvenlik ile” ibaresi “yemek ve” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

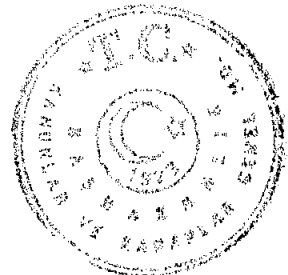
“Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında olan işlerden sürekli nitelikte olanlara ilişkin hizmet alımlarında, yüklenme süresi üç yıl olup, bu süre gerekli hallerde gerekçesi gösterilmek şartıyla üst yöneticinin onayıyla kısaltılabilir.”

MADDE 15- 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 4 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(5) 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde tanımlanan asıl işveren-alt işveren ilişkisinde asıl işveren, işyerindeki alt işverenlerin gerekli iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alıp almadığını gözetmek ve denetlemekle yükümlüdür.”

MADDE 16- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 26 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(10) İşveren sendikaları, tüzüklerinde hüküm bulunmak ve şartları genel kurul kararıyla belirlenmek kaydıyla, işçilerin sigorta primlerinin işveren payının ödemelerinde kullanılmak ve nakit mevcudunun yüzde yirmibeşini aşmamak üzere karşılıksız yardıma dayalı dayanışma ve yardım fonu oluşturabilir.”

MADDE 17- 27/2/2003 tarihli ve 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanununun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 6- Türkiye'nin taraf olduğu ikili ya da çok taraflı sözleşmelerde aksi öngörülmedikçe ve 11/4/2014 tarihinden önce süresiz çalışma izni verilmiş olan yabancıların hakları saklı kalmak kaydıyla; 4/4/2013 tarihli ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu uyarınca uzun dönem ikamet iznine sahip olanlar veya Türkiye’de kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izni ile kalmış olan veya en az sekiz yıl kanuni çalışması olan yabancılara, süresiz çalışma izni verilebilir.

Süresiz çalışma izni verilen yabancılar, 6458 sayılı Kanununun 44 üncü maddesinde belirtilen uzun dönem ikamet izninin sağladığı haklardan yararlanırlar.

Süresiz çalışma izni yabancıların veya işverenin talebiyle ya da 6458 sayılı Kanununun 45 inci maddesinde sayılan uzun dönem ikamet izninin iptalini gerektiren hallerde iptal edilir.

Çalışma izni verilen yabancıların Türkiye’ye girişleri, Türkiye’de kalışları ve Türkiye’den çıkışlarına ilişkin kayıtlar İçişleri Bakanlığı tarafından Bakanlığa bildirilir.”

MADDE 18- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 88 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“h) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca süresiz çalışma izni verilenler.”

MADDE 19- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 50 nci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“4857 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereği işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenir ve işsiz geçen dönem için ödeme yapılır.”

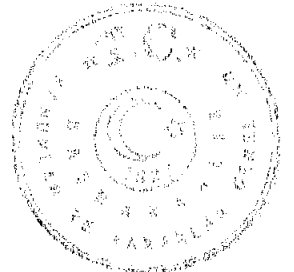
MADDE 20- 4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında kömür ve linyit çıkarılması faaliyet kollarında Manisa İli Soma İlçesinde faaliyet gösteren Soma Kömür İşletmeleri A.Ş.’ye ait Karanlıkdere mevki Eynez Maden Ocağı işletmesinde 13/5/2014 itibarıyla sigortalı olanlara veya bunların 5510 sayılı Kanununun 34 üncü maddesinde sayılan hak sahiplerine aynı maddede belirtilen oranlarda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenen sürede aylık net ücretleri esas alınarak Fondan ödeme yapılır. Bu ödemelerden vergi veya başka ad altında herhangi bir kesinti yapılamaz. Bu ödemeler, işverenin ücret ve diğer yükümlülüklerini ortadan kaldırmaz.”

MADDE 21- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 33- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun geçici 41 inci maddesi kapsamında taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumuna devir ve teslimi ile bu taşınmazların Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından (müzayede mahallerinde yapılan satışlar dahil) devir ve teslimi 31/12/2023 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır.

Bu kapsamda vergiden istisna edilen işlemler bakımından 30 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz. Maliye Bakanlığı, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 22- 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- Türk vatandaşları ile doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlerin onsekiz yaşını doldurduktan sonra Türk vatandaşı olarak yurt dışında geçen ve belgelendirilen sigortalılık süreleri ve bu süreleri arasında veya sonunda her birinde bir yıla kadar olan işsizlik süreleri ile yurt dışında ev kadını olarak geçen süreleri, bu Kanunda belirtilen sosyal güvenlik kuruluşlarına prim ödenmemiş olması ve istekleri halinde, bu Kanun hükümlerine göre sosyal güvenlikleri bakımından değerlendirilir.”

MADDE 23- 3201 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Sosyal güvenlik sözleşmeleri” ibaresi “Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 24- 3201 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, uluslararası sosyal güvenlik sözleşmelerinde Türk sigortasına girişinden önce akit ülke sigortasına girdiği tarihin Türk sigortasına girdiği tarih olarak kabul edileceğine ilişkin özel hüküm bulunan ülkelerdeki sigortalılık sürelerini borçlananların akit ülkede ilk defa çalışmaya başladıkları tarih ilk işe giriş tarihi olarak kabul edilir.

Yurt dışında geçen sürelerin tamamı veya istenildiği kadarı borçlanılabilir. Başvuru sahiplerinin kısmi borçlanma taleplerine istinaden yapılacak borçlanma süresinin tespitinde ibraz edecekleri belgelerde kayıtlı bulunan tarihler arasındaki son tarihten geriye doğru olmak üzere gün sayıları esas alınır.”

MADDE 25- 3201 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Sosyal güvenlik sözleşmeleri” ibaresi “Uluslararası sosyal güvenlik sözleşmeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 26- 3201 sayılı Kanunun geçici 7 nci maddesinin birinci fıkrasına “aylık” ibaresinden önce gelmek üzere “ilgili sosyal güvenlik kanunlarına göre” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 27- 3201 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

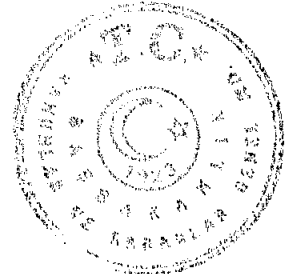
“Davalardan vazgeçenlerin işlemleri

GEÇİCİ MADDE 8- 1 inci madde ile 5 inci maddenin beşinci fıkrasında bu Kanunla yapılan değişiklikler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Kurum aleyhine açılmış ve henüz sonuçlanmamış davalardan feragat edenler hakkında da uygulanır. Davadan feragat edilmesi halinde davacı aleyhine yargılama giderlerine hükmedilmez.”

MADDE 28- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendine “Sosyal güvenlik alanında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “eğitim, araştırma ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 29- 5502 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“ç) Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı.”

MADDE 30- 5502 sayılı Kanuna 25/A maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 25/B maddesi eklenmiştir.

“Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı

MADDE 25/B- Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığının görevleri şunlardır:

- a) Sosyal güvenliğe ve sağlık sigortasına ilişkin alanlarda ulusal ve uluslararası düzeyde araştırma, eğitim, inceleme, yayın ve danışmanlık faaliyetleri yapmak ve yaptırmak.
- b) Kurumsal kapasitenin artırılmasına yönelik hizmet içi eğitim programını hazırlamak ve görevde yükselme sınavlarında başarılı olan personeli özel eğitim programı hazırlayarak eğitmek.
- c) Kurum personelinin eğitim planını hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek.
- ç) Sosyal güvenlik ekonomisi ve finansmanı alanında gelişmeleri takip etmek.
- d) Sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin sertifika programları hazırlamak.
- e) Üniversite ve araştırma enstitüleri ile işbirliği yaparak veya hizmet satın alınması suretiyle eğitim programları, araştırma, geliştirme çalışmaları yapmak veya yaptırmak.
- f) Kamu kurum ve kuruluşlarına, tüzel kişi ve kurumlara sosyal güvenlik konularında eğitim vermek, seminer ve konferans düzenlemek.
- g) İkilili sosyal güvenlik sözleşmesi bulunan ülkelerdeki dış temsilcilikler ve ilgili kurum ve kuruluşlarla eğitim, seminer, staj ve personel değişimi çalışmalarını yürütmek.
- ğ) Başkan tarafından verilecek benzer nitelikteki diğer görevleri yapmak.”

MADDE 31- 5502 sayılı Kanununun 28 inci maddesine mülga ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

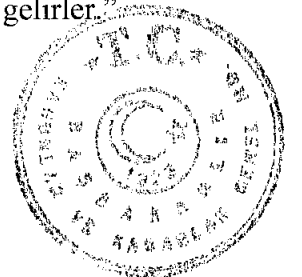
“Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğü bünyesinde çalıştırılmak ve yirmi kişiyi geçmemek üzere sözleşmeli olarak uzman personel istihdam edilebilir. Bu kapsamda sözleşmeli olarak istihdam edilecek personel, 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Bu şekilde çalıştırılacak olanlardan Kurumca belirlenecek en fazla on kişiye ödenecek ücret, 657 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenlerin sözleşme ücreti tavanının dört katını, geri kalanlar için ise üç katını geçemez ve bunlara bu fıkrafta belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz. Bu kapsamda istihdam edilecek personel Kurum tarafından yürütülen özel bilgi ve ihtisas gerektiren projeler kapsamında görevlendirilir ve bu şekilde sözleşmeli personel istihdam edilen projelerin süresi en fazla üç yıldır. Bu kapsamda çalıştırılan bir kişi aralıksız olarak en fazla bir proje süresince görevlendirilebilir ve farklı projelerde de olsa üç yıldan daha uzun süre istihdam edilemez. Bu suretle çalıştırılacakların nitelikleri, alınma usulü, sözleşme usul ve esasları, bunlara ödenecek ücret ile diğer hususlar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 32- 5502 sayılı Kanununun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasına “diğer Daire Başkanı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı ve Yardımcısı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 33- 5502 sayılı Kanununun 34 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Kurumca hazırlanan her türlü standart form, manyetik, elektronik veya akıllı kart satışından elde edilecek gelirler ile her türlü data hattı, internet kullanımı ve benzeri kira gelirleri, Kurumun ödeme kapsamındaki listelere girmek veya bu listelerde kalmak veya değişiklik yapmak için yapılan başvurulardan ve sözleşmelerden elde edilen gelirler.”

“g) Eğitim ve danışmanlık hizmetlerinden elde edilen gelirler.”

MADDE 34- 5502 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin başlığı “Kurumun taşınmaz edinimi, taşınır ve taşınmaz mal varlıkları ile gayrimaddi haklarının hukuki durumu” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurum, gayrimaddi haklarını satabilir.”

MADDE 35- 5502 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Muafiyetler

MADDE 36- İlgili kanunlarda yer verilmemiş olsa dahi; Kuruma ait taşınır ve taşınmazlar, bunların alım ve satım işlemleri ile Kuruma yapılacak bağış ve yardımlar, Kurumun taraf olduğu davalar, icra kovuşturmaları ile ilâmlar, Kurum tarafından avukatlara verilen vekaletnameler, Kurum tarafından satın alınan ve satılan taşınmazlar ile ilgili tüm tapu işlemleri, döner sermaye bedelleri, Kurum tarafından yapılan bütün işlemler ve bu işlemler için ilgililere verilmesi veya bunlardan alınması gereken yazı ve belgeler ve bunların suretleri, baro vekalet pulu, damga vergisi, harçlar ve 30/6/1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanuna göre alınan harçlar da dahil olmak üzere her türlü vergi, resim ve harçlar ile Kurumun doğrudan doğruya hizmetlerinden yararlanmadığı her türlü fon ve kuruluşlara katkı paylarından, belediyelerde yürütülecek her türlü hizmet karşılığı alınan ücret ve katılma payından, her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırma mükellefiyetinden muafır. Diğer kanunlarda yer alan bütün muafiyet ve istisnalar saklıdır.

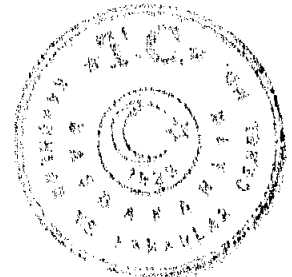
Kurum aleyhine sonuçlanan davalarda yargılama harçları Kuruma yükletilemez.

Kurumun taraf olduğu ve konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile Kurumun taraf olduğu her türlü davalarda Kurum aleyhine hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, alacaklı veya vekilinin Kuruma ödemeye dayanak makbuz ve belgelerle birlikte yazılı şekilde yapacağı müracaat üzerine bildireceği banka hesap numarasına, müracaat tarihinden itibaren otuz gün içinde yatırılır. Alacaklı veya vekili ilama dayalı alacağının tahsili hususunda Kuruma müracaat ederek bu sürenin dolmasını beklemeksizin Kurum aleyhine cebri icra yollarına başvuramaz. Belirtilen sürede ödeme yapılamaması halinde, söz konusu alacaklar genel hükümler dairesinde tahsil olunabilir. Kesinleşmeksizin hüküm altına alınan miktarların ödenmesini müteakip söz konusu kararın ilgili mercilerce bozulması halinde, ödenen miktarlar ödeme tarihinden itibaren işleyecek kanuni faizi ile birlikte ilgililerden tahsil edilir.”

MADDE 36- 5502 sayılı Kanunun eki (I) sayılı Cetvelin “Yardımcı Hizmet Birimleri” bölümüne “Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 37- 5502 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 38- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 28 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “55” ibaresi “50” ve sekizinci fıkrasında yer alan “malûl” ibaresi “ağır engelli” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 5510 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Tablonun (10) numaralı sırasında belirtilen sigortalıların, fiili hizmet süresi zammından yararlandırılacakları dönem içerisinde kalan; yıllık ücretli izin, sıhhi izin, hafta tatili, ulusal bayram ve genel tatil günleri ile eğitim ve kurs sürelerinde fiilen çalışma ve söz konusu işlerin risklerine maruz kalma şartı aranmaz.”

MADDE 40- 5510 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Kanunları gereği verilen ücretsiz doğum ya da analık izni süreleri ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalı kadının, üç defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla borçlanılacak sürelerde hizmet akdine istinaden işyerinde çalışmaması, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sigortalı sayılmaması ve çocuğunun yaşaması şartlarıyla talepte bulunulan süreleri,”

MADDE 41- 5510 sayılı Kanunun 61 inci maddesinin altıncı fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı bursu ile Türkiye’ye gelen yabancı uyruklu öğrencilerin bildirimleri ise bu Başkanlık tarafından yapılır.”

MADDE 42- 5510 sayılı Kanunun 63 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “iki” ibaresi “üç” şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

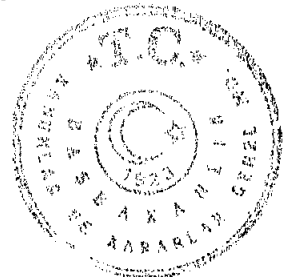
“3713 sayılı Kanuna göre aylık bağlanmış maluller, 5434 sayılı Kanunun 56 ncı maddesi veya 2330 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (f) bentlerinde sayılanlardan 3713 sayılı Kanun kapsamına giren olaylar sebebiyle aylık bağlananlar ile 3713 sayılı Kanun kapsamına girmese dahi başkasının yardımı ve desteği olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malulleri ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler bu maddenin birinci fıkrasının (e) bendinin (3) ve (5) numaralı alt bentlerinden muafır.”

MADDE 43- 5510 sayılı Kanunun 64 üncü maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Kurumla sözleşmeli özel sağlık hizmet sunucuları ile Kurumla kısmi branş veya sağlık hizmeti alım sözleşmesi imzalamış olan vakıf üniversitesi sağlık hizmeti sunucuları, Kuruma bildirmiş oldukları hekimlerden sözleşme kapsamı branşlarda fiilen hizmet sunanlar tarafından verilen sağlık hizmetlerini, Kurumca belirlenen istisnalar hariç olmak üzere ve Kurum mevzuatına uygun olarak fatura edebilirler. Aksi takdirde, bu faturalara ait tutarlar Kurumca karşılanmaz.”

MADDE 44- 5510 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“63 üncü maddenin birinci fıkrasının (e) bendi gereğince sağlanan ve bir hastalığın tedavisinin başka tıbbî bir yöntemle mümkün olmaması nedeniyle yapılacak yardımcı üreme yöntemi tedavisi dışındaki, yardımcı üreme yöntemi tedavisinde katılım payı ilk denemede %30, ikinci denemede %25, üçüncü denemede %20 oranında uygulanır.”

MADDE 45- 5510 sayılı Kanununun 72 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilenler hariç olmak üzere 63 üncü maddede belirtilen komisyonlara iştirak edenler ile bilimsel ve akademik nitelikleri dikkate alınarak Kurum tarafından bilimsel nitelikli komisyonlarda veya tıbbi inceleme, tıbbi değerlendirme, tıbbi uygunluk onayı verme gibi iş ve işlemlerle ilgili yürütülen çalışmalarda; üniversitelerden görevlendirilen öğretim üyelerine, kamu ve özel sağlık kurum ve kuruluşlarından görevlendirilen tabip, diş tabibi ve eczacılara (6.500) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ödeme yapılır. Bu ödemenin usul, esas ve miktarı ile diğer hususlar Kurum ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenir.”

MADDE 46- 5510 sayılı Kanununun 73 üncü maddesinin onuncu fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye onbirinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Ancak, 72 nci maddede belirtilen usullere göre bedelleri karşılanacak olan bu kapsamdaki ürünler garanti süresi içerisinde veya aynı amaca yönelik ürün talepleri Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenen bedeller üzerinden Kurum tarafından belirlenen usul ve esaslara göre karşılanır.”

“Kurum, ödeme kapsamındaki sağlık hizmetleri ve/veya ürünleri listelerine girmek, bu listelerde kalmak veya listelerde değişiklik yapmak için başvuruda bulunan ya da Kurumla sözleşme yapmak için başvuran, gerçek veya tüzel kişilerden yıllık ücret ve/veya başvuru ücreti alınması hususunda yetkilidir. Buna ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Kurum, sağlık hizmeti sunucuları ve/veya ürün sağlayıcılarından satın alacağı ürün ya da sağlık hizmetleri ile ilgili olarak, ürün ve hizmetin kalitesi, standardı, niteliği veya yeterliliği ile fatura denetimi konusunda kriterler koymaya, alternatif geri ödeme modelleri oluşturmaya ve bu konularda tespitler ve denetimler yapmaya ve/veya yaptırmaya, buna bağlı olarak hizmet alımı yapmaya yetkilidir.”

MADDE 47- 5510 sayılı Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Ancak, işverenlerce yurt dışındaki işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen sigortalıların sigorta primine esas günlük kazanç üst sınırı 16 yaşından büyük sigortalılara ait günlük kazanç alt sınırının üç katıdır.”

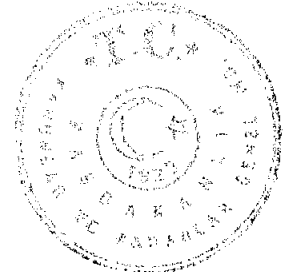
MADDE 48- 5510 sayılı Kanununun 87 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından bildiri yapılan yabancı uyruklu öğrenciler için bu Başkanlık,”

MADDE 49- 5510 sayılı Kanununun 88 inci maddesine yirmibirinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sigortalılar ile tüzel kişilerin kasıt, kusur, hata veya yanıltıcı beyanından kaynaklanmaması şartıyla, sigortalılarca ödenen prim ve prime ilişkin borcun noksan tahakkuk ettirildiğinin Kurumca sonradan tespit edilmesi halinde tespit edilen fark prime ilişkin borç aslına, tebliğ tarihinden itibaren 89 uncu maddenin ikinci fıkrasına göre gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanır.”

MADDE 50- 5510 sayılı Kanununun 97 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “altı ay” ibaresi “oniki ay” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 51- 5510 sayılı Kanununun 103 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Kurum müfettişlerince yapılan inceleme veya soruşturma esnasında, telafisi güç Kurum zararının oluşacağı kanaati olursa, en az üç müfettişten oluşan komisyonun uygun görüşü ve Rehberlik ve Teftiş Başkanının onayıyla altı ayı geçmemek üzere, inceleme veya soruşturma sonuçlanıncaya kadar sağlık hizmet sunucusunun Kurum nezdindeki muaccel veya müaccel alacaklarının ödemesi durdurulabilir. Altı aylık süre içerisinde inceleme veya soruşturma sonuçlanmaz ise durdurma kararı kendiliğinden kalkar ve bu tarihten itibaren muaccel olan alacakları ödenmeye devam olunur. Altı aylık süre sonuna kadar ödemesi durdurulan alacaklar ise inceleme veya soruşturma sonuçlanıncaya kadar ödenmez. Ancak, sağlık hizmet sunucusunun Kurum nezdindeki muaccel olan alacaklarının her biri için, 6183 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinde sayılanlar kapsamında, teminat gösterilmesi durumunda durdurma kararı bu kararı uygulayan Kurum ünitesi tarafından kaldırılır ve Kurum nezdindeki alacakları ödenir.

Kurum tarafından sözleşmesi feshedilmiş sağlık hizmet sunucusunun feshinden doğan Kurum alacakları tahsil edilmeden ve fesih süresi tamamlanmadan aynı sağlık hizmet sunucusu ile sözleşme yapılmaz. Ancak, 5237 sayılı Kanunda belirtilen nitelikli dolandırıcılık fiillerinin işlenmesi ile Kurum zararına sebep olunmuş ise aynı sağlık hizmet sunucusu ile hiçbir şekilde sözleşme yapılmaz. Söz konusu sağlık hizmet sunucusunun devri halinde ise, fesih süresinin tamamlanması ve fesihten kaynaklı borçlarının tamamının ödenmiş olması, şirket ortakları ile yöneticilerinin aynı kişiler olmaması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda devir alan ile sözleşme yapılabilir.”

MADDE 52- 5510 sayılı Kanununun geçici 41 inci maddesine üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde uyarınca Kurum tarafından satın alınan taşınmazlar, kamu hizmetlerinde kullanılmak veya gerektiğinde Hazineye ait diğer taşınmazlar gibi değerlendirilmek üzere satın alınan bedel üzerinden Hazineye devredilebilir.”

MADDE 53- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 53- 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmayanlardan bu maddenin yayımını takip eden aybaşından itibaren üç ay içerisinde gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri yapılan gelir testi sonucuna göre tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.

Tescil başlangıç tarihinden bu maddenin yayımlandığı ayın sonuna kadar tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan genel sağlık sigortası prim alacaklarının aşlı, bu maddenin yayımını takip eden aybaşından itibaren dört ay içerisinde talep edilmesi ve talep tarihini takip eden aydan başlanarak oniki ay içerisinde peşin veya taksitle ödenmesi halinde ilgili dönemler için gecikme cezası ve gecikme zammı alınmaz. İlk taksiti ödeyen kişilerin kalan borçları, süresi geçen ikiden fazla ödenmeyen taksit tutarı bulunmadıkça 67 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen borç olarak değerlendirilmez. Bu madde ile belirlenen süre içerisinde yapılandırılan borcun tamamını ödemeyen kişiler ödediği tutar kadar bu madde hükümlerinden yararlandırılır.

60 ıncı maddenin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında re'sen genel sağlık sigortası tescili yapılmış olanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gelir testi yaptırmış olmakla birlikte gelir düzeyleri asgari ücretin iki katından daha düşük olarak tespit edilmiş olanların, bu tespit öncesinde genel sağlık sigortası primi ödenmemiş olan süreleri hakkında da gelir testi sonucu bulunan tutarlar esas alınarak birinci fıkra hükümleri uygulanır. Ancak, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar ödemiş oldukları genel sağlık sigortası primi ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları geri iade edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurumca belirlenir.

Birinci fıkrada belirtilen üç aylık süreyi üç ay daha uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 54- Mülga 4355 sayılı Ticaret ve Sanayi Odaları, Esnaf Odaları ve Ticaret Borsaları Kanunu, mülga 5373 sayılı Esnaf Dernekleri ve Esnaf Dernekleri Birlikleri Kanunu ve mülga 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanununa göre; esnaf ve sanatkâr siciline veya odasına ya da her ikisine birden kayıtları bulunmakla birlikte üye kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespit edilmesi üzerine, Kuruma kayıt ve tescili yapılmakla birlikte, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılık süreleri geçersiz sayılarak iptal edilen sigortalılardan 22/3/1985 tarihinden sonraki sürelerle ait prim, gecikme zammı ve gecikme cezalarının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olması şartıyla 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılıkları başlangıç tarihinden itibaren geçerli sayılır.

4 üncü ve 7 nci maddeleri ile 2926 sayılı Kanunun 2 nci, 5 nci ve 9 uncu maddelerine göre kayıt ve tescili yapılanların, sigortalılık tescil ve sürelerine esas tarımsal faaliyetleri ile ilgili kurum ve kuruluş üye kayıtlarının mevzuata uygun olarak yapılmadığının tespit edilmesi üzerine sigortalılıkları geçersiz sayılarak iptal edilenlerin, tescillerinin yapıldığı tarihten 31/12/2010 tarihine kadar geçen sürelerle ait prim, gecikme zammı ve gecikme cezalarının 31/12/2013 tarihine kadar ödenmiş olması şartıyla, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamındaki sigortalılıkları başlangıç tarihinden itibaren geçerli sayılır. Ancak, tevkifat kesintisine binaen geriye dönük yapılan tescillerden, tevkifatın yapıldığı tarihte ziraat odası kaydı bulunmayan, daha sonra geriye dönük tesis edilen kayıtlar geçerli kabul edilmez.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra birinci ve ikinci fıkralar uyarınca hizmet iptali yapılmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 55- 506 sayılı Kanun ve bu Kanun kapsamından çıkarılan işyerlerine ilişkin olup işyerine ait borcun tamamının ödeme süresi 31/12/2013 veya önceki bir tarihe ilişkin olduğu halde ödenmemiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ve idari para cezası ile özel kanunlardaki hükme istinaden Kurumca 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen eğitime katkı payı, özel işlem vergisi ve damga vergisi borçlarından borç türü bazında borç asılları toplamı yüz Türk Lirasını aşmayan alacakların tahsilinden vazgeçilir.

GEÇİCİ MADDE 56- Geçici 44 üncü veya geçici 51 inci madde kapsamında bulunanlardan öngörülen süre içinde başvuru hakkını kullanmamış olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren Kuruma başvurmaları hâlinde, geçici 44 üncü madde hükümlerinden yararlandırılır.

Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrası uyarınca borçlandırılarak borcun tamamını veya bir kısmını ödeyenlerin ödemiş oldukları tutarların iadesini istemeleri halinde, geçici 44 üncü madde kapsamında hesaplanan emeklilik keseneği ve kurum karşılığı tutarlarının halen çalıştıkları veya kamu görevlisi olarak en son çalışmış oldukları kamu idarelerine bildirilmesini takip eden altı ay içerisinde Kuruma defaten ödenmesi, bu süre içinde ödenmezse gecikme zammı ile birlikte ödenmesi halinde daha önce yatırmış oldukları tutarların kamu idaresince yatırılan kısmı kendilerine faizsiz olarak iade edilir.

Geçici 4 üncü maddenin onyedinci fıkrası, geçici 44 üncü maddesi, geçici 51 inci maddesi ve bu madde kapsamında borçlandırılmak suretiyle hizmet olarak alınan süreler ile söz konusu maddeler kapsamında belirtilen sürelerde diğer sigortalılık statülerine tabi olarak

uzun vadeli sigorta kollarına prim ödenen sürelerin tamamı memuriyette geçmiş kabul edilerek kazanılmış hak aylıklarının tespitinde değerlendirilir.

GEÇİCİ MADDE 57- 8 inci maddenin üçüncü fıkrasında ve 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilenler için 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükler ile 11 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen yükümlülüklerden bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde yerine getirilmiş olanlar, kanuni süresinde yerine getirilmiş sayılır ve idari para cezası uygulanmaz. Bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamındaki sigortalılar hakkında bu Kanun gereğince verilmesi gereken bildirge ve belgeler, bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde verilmesi halinde kanuni süresinde verilmiş sayılır. Bu yükümlülükler için daha önce uygulanan idari para cezaları, kesinleşip kesinleşmediğine bakılmaksızın terkin edilir, ancak tahsil edilmiş tutarlar red ve iade veya mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 58- Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığında 18/11/2005 tarihinden 1/10/2008 tarihine kadar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası kapsamında istihdam edilen geçici personele ödenmiş olan fazla çalışma ücretleri prime esas kazancın hesabında dikkate alınmaz. Bu maddenin uygulamasında 102 nci maddeye göre tahakkuk ettirilip tahsilatı gerçekleştirilen tutarlar iade ve mahsup edilmez.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir.

GEÇİCİ MADDE 59- 13/5/2014 tarihinde Manisa İlinin Soma İlçesinde meydana gelen maden kazası sonucunda ölen sigortalının; Kuruma olan her türlü borçları terkin edilir ve hak sahiplerine 32 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde öngörülen şartlar aranmaksızın bu Kanun hükümlerine göre aylık bağlanır. Bu Kanunda öngörülen primlerin eksik olan kısmı Maliye Bakanlığınca Kuruma ödenir.

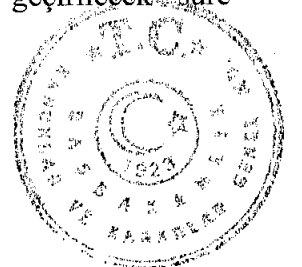
Ölen sigortalının anne ve babasına gelir ve aylık bağlanmasında, 34 üncü maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen her türlü kazanç ve irattan elde etmiş olduğu gelirinin asgari ücretin net tutarından daha az olması ve diğer çocuklarından hak kazanılan gelir ve aylıklar hariç olmak üzere gelir ve/veya aylık bağlanmamış olması şartları aranmaz.

3713 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (ç) bendi hükmü bunlar hakkında ayrıca uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığınca müştereken tespit edilir.”

MADDE 54- 30/1/1950 tarihli ve 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile diğer sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklarda, hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talepleri hariç olmak üzere, dava açılmadan önce Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat edilmesi zorunludur. Diğer kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak kaydıyla yapılan müracaata doksan gün içinde Kurumca cevap verilmezse talep reddedilmiş sayılır. Kuruma karşı dava açılabilmesi için, taleplerin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması şarttır. Kuruma başvuruda geçirilecek süre zamanaşımı ve hak düşürücü sürelerin hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Hizmet akdine tabi çalışmaları nedeniyle zorunlu sigortalılık sürelerinin tespiti talebi ile işveren aleyhine açılan davalarda, dava Kuruma re'sen ihbar edilir. İhbar üzerine davaya davalı yanında fer'i müdahil olarak katılan Kurum, yanında katıldığı taraf başvurmasa dahi kanun yoluna başvurabilir. Kurum, yargılama sonucu verilecek kararı kesinleştikten sonra uygulamakla yükümlüdür.”

MADDE 55- 5521 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 3- 7 nci maddeye bu Kanunla eklenen dördüncü fıkra hükmü, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış olan davalarda da uygulanır.”

MADDE 56- 17/2/2010 tarihli ve 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine “Müsteşarlık Müşavirleri:” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiş ve aynı bentte yer alan “Terörle” ibaresi “Ayrıca; terörle” şeklinde değiştirilmiştir.

“Müsteşarlıkta sayısı beşi geçmemek üzere Müsteşarlık Müşaviri çalıştırılabilir.”

MADDE 57- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

a) 152 nci maddesinin “II- Tazminatlar” kısmının “A) Özel Hizmet Tazminatı” bölümüne aşağıdaki bent eklenmiştir.

“n) Türkiye İş Kurumu iş ve meslek danışmanları için %150 sine,”

b) Eki (II) sayılı Ek Gösterge Cetvelinin “2. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında” bölümüne “Sosyal Güvenlik Kurumu İnşaat ve Emlak Daire Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı,” ibaresi ve “5. Yargı Kuruluşları, Bağlı ve İlgili Kuruluşlar ile Yüksek Öğretim Kuruluşlarında” bölümüne “Sosyal Güvenlik İl Müdürü,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkan Yardımcısı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 58- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı Cetvelin 8 inci sırasına “Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Proje Grup Başkanı,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Sosyal Güvenlik Kurumu Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 59- Ekli (1) ve (2) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Sosyal Güvenlik Kurumu ve Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığına ait bölümlerine eklenmiştir.

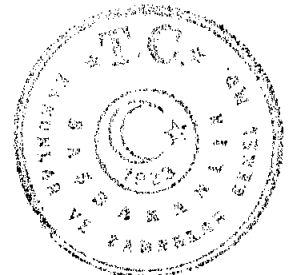
MADDE 60- Bu Kanunun;

a) 11 inci maddesi, 12 nci maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve beşinci fıkraları dört ay sonra,

b) 12 nci maddesi ile 4734 sayılı Kanuna eklenen ek 8 inci maddenin dördüncü fıkrası 1/1/2015 tarihinde,

c) 53 üncü maddesi ile 5510 sayılı Kanuna eklenen geçici 59 uncu madde 13/5/2014 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

ç) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T/ 717

MADDE 61 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	 B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	 E. ŞLER Başbakan Yardımcısı
 B. BOZDAĞ Adalet Bakanı	 A. İSLAM Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 M. ÇAVUŞOĞLU Avrupa Birliği Bakanı V.	 F. İŞİK Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 İ. GÜLLÜCE Çevre ve Şehircilik Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 N. ZEYBEKÇİ Ekonomi Bakanı
 T. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 A. Ç. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 H. FAZICI Gümrük ve Ticaret Bakanı
 E. ALA İçişleri Bakanı	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 Ö. ÇELİK Kültür ve Turizm Bakanı	 M. ŞİMŞEK Maliye Bakanı
 N. AVCI Millî Eğitim Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	 M. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	 M. MÜEZZİNOĞLU Sağlık Bakanı
 F. ELVAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı			

Dosya No:

101- 947

766

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU : SOSYAL GÜVENLİK KURUMU
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Eğitim, Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanı	1	1	1
GİH	Başkan Yardımcısı	1	2	2
GİH	Sosyal Güvenlik Uzmanı	1	4	4
GİH	Sosyal Güvenlik Uzmanı	2	4	4
GİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	8	14	14
GİH	Sosyal Güvenlik Uzman Yardımcısı	9	14	14
GİH	Mütercim	6	4	4
GİH	Aktüer	6	5	5
GİH	Memur	6	12	12
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	6	12	12
TH	Programcı	6	6	6
TH	İstatistikçi	6	6	6
TH	Matematikçi	6	4	4
TH	Grafiker	6	4	4
	TOPLAM		92	92

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU : KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI
TEŞKİLATI : MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi	Toplam
GİH	Müsteşarlık Müşaviri	1	5	5
GİH	Şube Müdürü	1	3	3
	TOPLAM		8	8

